

GRONINGER

COURANT

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

De BURGEMEESTER van de Gemeente Groningen notificeert den Ingezetenen dezer Gemeente, dat de bij dispositie van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, van den 17den Januarij 1857, invorderbaar verklaarde kohieren van de **GRONDBELASTING** op de **GEBOUWDE**, alsmede op de **ONGEBOUWDE EIGENDOMMEN**, over den jare 1857, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering zijn overgegeven, en dat een ieder verplicht is zijnen aanslag op den bij de wet bepaalden voet te voldoen.

Wordende den Belastingsschuldigen bij deze verwittigd, dat de reclames, welke zij mogten vermeenen te hebben wegens den aanslag in vorengemelde Kohieren, binnen drie maanden na de afkondiging dezer, en alzoo vóór den 26sten April aanstaande, zullen moeten worden ingediend bij den Controleur van de directe belastingen en het kadaster, den Heer H. TUNHOUT, te Groningen; kunnende op geene reclames worden gedisponeerd, welke na dien tijd worden ingeleverd.

En zal deze op heden op de gewone wijze en plaatsen worden gepubliceerd en geaffigeerd, ten einde ter kennis van een ieder te komen.

GRONINGEN, 26 Januarij 1857.

De Burgemeester voornoemd:
J. SLOT.

BUREAU VAN POLITIE.

Gevonden en ter herkenning gedeponeerd:
1) een Oorijzer met Oorijzermuts, zwarte Calot en Ondermuts, op het Nieuwe Kerkhof.
2) een rood en paars geruit Vrouwen Voorschoot.

NIEUWSTIJDINGEN.

CHINA.

Er zijn uit Hongkong van den 16den December belangrijke berichten aangaande het voorgevallene bij Canton. Hebben de Chinezen bij den eersten aanval der Engelsche vloot slechts weinig tegenstand geboden, zoodat het den Engelschen gelukte een groot deel der stad te vernielen, later hebben zij zich beter te weer gesteld. Zij hebben vijandelijkheden gepleegd tegen de Europeische factorijen te Canton, vervolgens de communicatie-wegen die naar het binnenland leidden, vernield en daarop alle Europeische gebouwen en daaronder de banken geplunderd, zonder dat het mogelijk was dit te beletten. De gouverneur Yeh blijft voortgaan in zijn verzet en wordt daarin door de Chinesche bevolking ondersteund. De Engelschen en Amerikanen hebben daarop besloten Canton niet meer te sparen. Zij hebben nog een der forten genomen en vernield en waren bezig de stad over hare geheele uitgestrektheid te bombarderen en met congrevische vuurpijlen te beschieten. Met belangstelling ziet men voorzeker met ons nadere bijzonderheden te ontmoeten van dezen strijd, die zulk een dreigend aanzien neemt en naar het schijnt nog menig menschenleven en tal van geld zal kosten.

Volgens een brief uit Petersburg, zou de Keizer van China ook ten behoeve der Russische koopvaardischepen de vijf havens zijns rijks opengesteld hebben, die bereids toegankelijk waren voor de schepen van andere handelsrijvende natien. Tot dusverre is die vergunning aan Rusland steeds geweigerd, omdat het reeds het monopolie van de overland-handel met China bezat.

PERZIE.

Eveneens als de oorlog met China, neemt ook die van Engeland tegen Perzië volgens de laatste tijdingen uit Teheran van den 19den Dec. een dreigend aanzien. De Britsche expeditie in de Perzische golf heeft, zonder veel tegenstand te ontmoeten, de haven Bushire benevens het eiland Karrack bezet, en men beschouwt dit als den eersten stap van Engeland op den weg der vijandelijkheden, waarbij het niet zal blijven, daar de tegenwoordige verwikkelingen zelfs wel op den ondergang van het Perzische rijk zouden kunnen uitloopen. De Schach heeft inmiddels bij eene zeer oorlogszuchtige proclamatie zijne onderdanen opgeroepen om ter verdediging van het Mohammedaansche geloof tegen de Engelschen de wapenen op te vatten, en maakte groote aanstalten voor »den heiligen krijg», zoo als de oorlog tegen Engeland in de proclamatie genoemd werd.

Aanzienlijke versterkingen zijn uit de provincie Chiraz tot hulp van den Schach toegesteld. De vorst van Candahar heeft geweigerd de Engelschen te ondersteunen en daarentegen zijne onderwerping naar Teheran laten overbrengen.

(Volgens officiële dépêches bij het Fransche ministerie van buitenlandse zaken ontvangen, zou Perzië zich, ten gevolge van de inneming van Bushir, bereid verklaard hebben, alle door Engeland gestelde voorwaarden, met name die betreffende het afzetten van den Perzischen eersten minister, te vervullen.)

Het behoeft wel niet gezegd te worden, dat dit bericht ten zeerste bevestiging verdient. De *Nord* weersprekt dan ook de tijding in eene dépêche uit Londen, waarin gemeld wordt dat de door de Engelsche regering ontvangen dépêches met geen enkel woord gewagen van de inwilliging der Engelsche eischen door den Schach.)

Voor eenige dagen heeft het *Journal de Constantinople* gemeld, dat de Schach van Perzië zich in de neteligste omstandigheden bevond, doordien hij met den binnenlandschen opstand bedreigd werd, zoodat de Schach zelfs den Keizer van Rusland om bescherming voor zijne dynastie zou verzocht hebben. Volgens een partikulieren brief in den *Pays*, aan de Perzische grenzen geschreven, verdient dit bericht niet het minste geloof en laat de tevredenheid der bevolking de mogelijkheid van een opstand haast niet denken.

RUSLAND.

In de oostelijke deelen van den Caucasus, aan de Kaspische zee, waar de krijgsoverwinning, door *Schamyl* bestuurde en door hunnen zin voor onafhankelijkheid zoo bekende Circassische stammen wonen, rusten sedert 1854 de wapenen, die jaren lang tegen Rusland waren opgevat. *Schamyl* toch heeft met de Russen een vrede gesloten en deze hebben gedurende den Oosterschen oorlog die dappere bergvolken ongemoeid gelaten. In de westelijke streken intusschen van den Caucasus, langs de Zwarte zee, duurt de strijd, evenwel op kleine schaal, voort, en tracht Rusland *Sefer*-pacha, den aanvoerder der daar wonende volksstammen, in het gebergte terug te dringen, waarbij voor en na eenige schermutselingen plaats vinden. Van nog al enig belang wordt de nederlaag geacht die de Russen op den 3den December in de nabijheid van Anapa hebben geleden. Toch kan men deze schermutselingen noch met den kamp der Russen in Oostcaucasië, noch *Sefer* met *Schamyl* gelijk stellen. *Sefer*-pacha zal zich in de bergen wellicht lang staande houden, maar moet zijne vijandelijkheden bepalen bij het overvallen van voorposten, transporten, enz., maar het leveren van een beslissenden slag is door de gesteldheid van den bodem aldaar niet doenlijk.

De runderpest heeft in Polen geheel en al opgehouden.

TURKIJE.

Van de Montenegrijnsche grenzen meldt men, dat alles aanduidt, dat Turkije zich tot een beslissenden strijd met Montenegro gereed maakt. Met het begin van het voorjaar zal het Turksche leger, hetwelk zich in aanzienlijken getale in Albanië bevindt, tegen Montenegro optrekken en den veldtocht openen, als dit land zich niet vrijwillig onderwerpt, waartoe het door manifesten, onder erkenning van zijne nationale en godsdienstige regten, zal uitgenoodigd worden.

ITALIE.

Naar men uit Napels verneemt, is aldaar 's nachts, door gewapende lieden, het lijk van den koningsmoorder *Milano* opgegraven en aan boord van een vaartuig gebragt, dat hiermede dadelijk onder zeil ging. 's Ochtends vond men de personen welke met de bewaking van het afgelegen kerkhof belast waren, gebonden en gekneveld in het wachthuis liggen. Hoe onbelangrijk dit voorval ook moge zijn, bewijst het toch, dat *Milano* de agent was van een uitgebreid revolutionnair genootschap.

De Keizer van Oostenrijk heeft aan de provincie Milaan eene door haar wegens belasting verschuldigde som van twee miljoen lire (f 660,000) kwijtscholden.

Aangenader nog dan deze kwijtschelding, zal aan de Lombarden het keizerlijk decreet zijn, gisteren in de *Gazzetta di Milano* opgenomen, waarbij de invrijheidstelling wordt bevolen van alle Lombardisch-Venetiaansche onderdanen, die in hechtenis zijn ten gevolge van veroordeelingen ter zake van hoog verraad, beleediging des Keizers, opstand, enz.

Ook wordt daarbij de vernietiging bevolen van alle hangende processen van soortgelijke misdaden. Wijders is de onmiddellijke ontbinding bevolen van het speciale gerechtshof te Mantua.

SPANJE.

Om zich zoo mogelijk uit den benarden toestand te redden, en eenigermate te voldoen aan de eischen der natie, heeft het ministerie besloten de Cortes tegen den 1sten Mei bijeen te roepen.

Het koninklijk besluit waarbij dit den volke wordt bekend gemaakt, wordt voorafgegaan van eene inleiding, waarin de regering de beweegredenen uiteenzet, welke haar hebben bewogen, met die bijeenroeping te wachten, totdat de kalme genoegzaam zou zijn teruggekeerd, om aan de verkiezingen voor de Cortes een ongestoorden loop te verzekeren. Bovendien zou men uit die inleiding kunnen opmaken, dat de nieuwe Cortes zullen te beraadslagen hebben over verschillende maatregelen, strekkende om den luister van de voorvaderlijke godsdienst en van den troon te verhoogen, om de bestaande vrijheden te waarborgen, en eindelijk, om in het openbaar bestuur en het onderwijs van de behoeftige volksklasse verbetering te brengen. Te gelijk heeft de regering eene algeheele vrijheid bij de te doene keuzen aangekondigd.

Daar de oppositiebladen hunne meening over regeringshandelingen geenszins mogen te kennen geven en in dit opzicht het woord alleen moeten laten aan de ministeriële drukpers, zoo behoeft men niet te zeggen, hoe het besluit tot bijeenroeping der Cortes beoordeeld wordt. Volgens de ministeriële drukpers, gaat Spanje door dit besluit ontwijfelbaar eene alleziens gewenschte toekomst te ontmoet. Ondertusschen schijnt het publiek er geenszins zoo over te denken, waarvan zijne aanhoudende vrees voor ergerlijke onlusten het beste bewijs is. Het gebeurde te Barcelona moet ook een diepen indruk in de hoofdstad gemaakt hebben.

Volgens de berichten uit die stad waren aldaar den 14den dezer nieuwe onlusten uitgebroken. Des morgens tusschen 7 en 8 uur vereenigden zich vele honderden werklieden en schreeuwden om werk en brood. Terwijl de wachten werden versterkt, namen de zamenrottingen meer en meer toe, en werden dreigend. De kapitein generaal *Zapatero* deed een geschrift aanplakken, waarin hij de ontvreemden aanmaande, uit elkander te gaan, dewijl hij anders geweld zoude gebruiken. Om 3 uur, toen dit bericht werd afgezonden, duurde de wanorde in verschillende deelen der stad nog voort. Generaal *Zapatero*, had uit de omliggende plaatsen versterking ontboden, om zich te handhaven. De gemeenteraad was bijeen en had bij eene proclamatie werk aan de arbeiders beloofd. In de stad heerschte intusschen bezorgdheid en angst.

ZWITSERLAND.

Het Fransche regeringsorgaan deelt de volgende nota mede betreffende de aangelegenheid van Neufchâtel: »De royalistische gevangenen van Neufchâtel zijn in vrijheid gesteld en reeds op Fransch grondgebied aangekomen. De Zwitsersche regering, in overeenstemming met de nationale vertegenwoordiging van het land, heeft eene daad verricht, welke haar tot eer verstrekt en die geheel en al in overeenstemming is met de ware belangen van Zwitserland.

De regering des Keizers had dezen maatregel sedert de maand September aanbevolen, en heeft die waarschuwing vernieuwd door eene mededeeling gedagteekend den 26sten Nov. Op confidentiële wijze de verzoenende bedoelingen van Koning *Frederik Wilhelm* van Pruisen kennende, en wetende dat de kwestie geheel en al betrof de onvoorwaardelijke invrijheidstelling der gevangenen, heeft zij gemeend te moeten voortgaan de bondsoverheid onder het oog te brengen het geheele gewigt van de tot haar gerigte vraag.

Indien Zwitserland met eene weigering antwoorde, kon Frankrijk den Koning van Pruisen, wiens gematigden geest het hoogelijk op prijs stelde, er niet van afbrengen de toevlucht tot de wapenen te nemen, om eene billijke voldoening aan zijne gekwetste waardigheid te verzekeren. Indien Zwitserland daarentegen gehoor gaf aan de raadgevingen van Frankrijk, dan zoude dit rijk zich verplicht achten deze concessie bij het hof van Berlijn te doen gelden, om elken dwangmaatregel te voorkomen en eene bevredigende oplossing van de kwestie van Neufchâtel te eischen.

»Wij wenschen ons zelven dus geluk met het door den Zwitserschen bondsdag genomen besluit. Van dezen oogenblik af kan hij zijne contingenten ontbinden, en daar de Pruisische regering reeds heeft aangekondigd dat zij bereid is in onderhandeling te treden over de kwestie zelve, kan men hopen op eene definitieve schikking, in overeenstemming met de belangen en de waardigheid der beide partijen.»

De Zwitsersche gezant, dr. *Kern*, is Vrijdag door Keizer *Napoleon* ontvangen en heeft hem in de warmste bewoordingen voor deze officiële verklaring dank betuigd.

Deze nota die alle vrees welke nog moest bestaan voor eene mogelijke botsing doet verdwijnen, zal zeker ook wel een goeden indruk maken op de Zwitsersche bevolking, onder welke zich meer en meer een geest van ontvreemding begon te openbaren over de vrijlating der Neufchâtelersche gevangenen. Onderscheidene bladen beweerden zelfs, dat de bondsvergadering slechts met groote moeite er toe gebragt is, de voorstellen der regering aan te nemen, die eerst veel kans hadden verworpen te zullen worden.

GROOT-BRITANNJE.

Ofschoon de geruchten eener wijziging van het Engelsche kabinet, door de ministeriële bladen weersproken worden, blijft men toch algemeen gelooven, dat van de daaromtrent medegedeelde tijdingen althans wel iets zal zijn. Dat lord *Panmure*, minister van oorlog, uit het kabinet zal treden, vindt ten minste al meer en meer geloof. De heer *Sidney Herbert*, tot eene fractie der Peelisten behoorende, wordt als zijn opvolger genoemd.

Talrijke meetings worden voortdurend in de groote steden des rijks gehouden, om bij de regering aan te dringen op de opheffing van de inkomsten-belasting. Woensdag had zulk eene vergadering te Londen plaats, die, behalve door een aantal leden van het Parlement, door onderscheidene deputatiën van de groote handelsteden werd bijgewoond. Er is aangenomen, dat de verhooging, door den oorlog op deze belasting gebragt, dadelijk diende te vervallen, terwijl de geheele wijze van de heffing der belasting zoo onbillijk en zoo in strijd met de gevoelens der Engelsche natie werd geacht, dat ze of eene geheele wijziging ondergaan, of volkomen als belasting wegvallen moet.

In 't geheel bragt de inkomsten-belasting in 1855 op 180 miljoen gulden, en in Londen alleen 10 miljoen.

Volgens een officieel verslag, bedroeg het aantal geboorten gedurende het afgeloopen jaar in Londen 86,833 en dat der sterfgevallen 56,786. De totale bevolking der hoofdstad wordt op 2,616,248 zielen geschat. Gedurende de tien laatste jaren bedroeg het jaarlijksche gemiddelde getal sterfgevallen 25 per duizend, gedurende het jaar 1856 slechts 22 per duizend. Alleen in het jaar 1850 was de sterfte nog geringer, bedragende die toen iets minder dan 21 per duizend.

De electriche telegraaf-compagnie waartoe ook de lijn tusschen Engeland en 's Gravenhage behoort, heeft een dividend van 7 pCt. over het afgeloopen jaar aangekondigd.

Op eene te Cork gehouden vergadering is besloten op een der pleinen dier stad een gedenkteken op te richten ter herinnering aan den onlangs overleden vader *Mathew*, den apostel der matigheid.

In New-York zijn in het afgeloopen jaar 141,915 landverhuizers over zee aangekomen, dat is 5682 meer dan in 1855.

FRANKRIJK.

De Keizer heeft bij de receptie van den Perzischen gezant op Zaterdag, blijkens den *Moniteur* onder anderen gezegd: »Ik heb met leedwezen vernomen, dat de oorlog is uitgebarsten tusschen uw land en mijn innigsten bondgenoot. Ik hoop dat uwe zending er toe zal bijdragen den vrede te herstellen.»

De *Moniteur* behelst voorts het verslag van de plegtigheid, waarbij prins *Napoleon* werd bekleed met de Bath-orde. De prins heeft bij die gelegenheid een toast ingesteld op de Koningin van Engeland en gezegd, dat de alliantie der Westersche mogendheden allerwege vooruitgang en beschaving zal doen zegenen.

De kardinaal de *Morlot*, aartsbisschop van Tours, is inderdaad tot aartsbisschop van Parijs benoemd. De Gallicaansche geestelijkheid is over deze keuze zeer voldaan, daar zij vreesde dat een lid der ultramontaansche partij zou worden gekozen.

Verges is sedert zijn verblijf in de gevangenis La Roquette voortdurend bevreesd dat men hem zal vergiftigen. Hij heeft daarom de voorzorg genomen, om alle spijzen en dranken, die men hem voorziet, door de oppassers in zijne gevangenis te laten proeven. *Verges* heeft met den heer *Morin*, die zich met zijne verdediging bij het hof van cassatie belast heeft, een onderhoud gehad en veel verwachting betoond van den uitslag der cassatie. Daar hij van de tien dagen uitstel, door de wet verleend, gebruik heeft gemaakt, zou die zaak eerst in deze week behandeld kunnen worden.

Men beschouwde het als zeer waarschijnlijk, dat de voorziening in cassatie van *Verges* toegelaten zou worden. De advocaat *Morin* wordt geroemd als een zeer kundig pleitbezorger.

De Fransche dagbladen hebben bevel ontvangen om niets meer omtrent *Verges* openbaar te maken. Men vreesde dat de voortdurende mededeelingen, bij de openbare meening sympathie voor hem zouden verwekken, en deze verdient de gruwelijke moordenaar niet.

Vele personen gelooven dat de Keizer aan *Verges* de doodstraf zal kwijtschelden en hem een krankzinnigen-gesticht als gevangenis zal aanwijzen.

Uit de geregteelike statistiek en de registers der krankzinnigengestichten, enz. in Frankrijk blijkt, dat de helft der krankzinnigen, twee derden der armen en drie vierden van de crimineel veroordeelden, hun ongeluk te danken hebben aan dronkenschap.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 26 Januarij.

Aan het Ned.-Indisch leger een hernieuwd blijk van belangstelling wenschende te geven, heeft Z. M. de Koning, bij besluit van den 22sten dezer, Z. K. H. den prins van Oranje benoemd tot luitenant-kolonel bij het wapen der infanterie van dat leger, en H.D. geplaatst à la suite van hetzelfde.

Bij kon. besluit van den 22sten dezer is benoemd tot rector-magnificus bij de hogeschool te Leiden voor het akademiejaar 1857—1858, de hoogleraar *F. Kaiser*.

Bij kon. besluit van den 21sten is aan mr. *C. C. E. d'Engelbronner* een eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van secretaris-generaal bij het departement van justitie, met toekenning van wachtgeld, — en zijn bij dat departement benoemd: tot secretaris-generaal, jhr. mr. *W. A. C. de Jonge*, thans referendaris, en tot referendaris, mr. *B. J. Gratama*, thans substituit-officier van justitie bij de arr.-regtbank te Leiden.

Bij kon. besluit van den 21sten zijn benoemd: tot president der arr.-regtbank te Amsterdam, jhr. mr. *D. Rutgers van Rozenburg*, thans vice-president; en tot vice-president, jhr. mr. *C. Dedel*, thans regter in deze regtbank.

Z. M. heeft tot ridder der orde van de Eikenkroon benoemd den heer *Franginet*, advocaat te Maastricht, die zich onderscheiden heeft door zijne studien en werken over de archaeologie van Limburg en door zijne ijverige bemoeijingen ten behoeve van den landbouw in dat gewest.

De Parijssche correspondent van de *Indépendance Belge* schrijft aan genoemd blad: »Men heeft hier de aftreding van den heer *Simons*, minister van binuul. zaken in Nederland, vernomen. Ik maak melding van die aftreding, omdat die hier bij de raden van spoorwegen veel sensatie heeft verwekt. De staatkundige en andere partijen, welke Nederland verdeelen daarlatende, was de algemeene aandacht hier op dien minister gevestigd, omdat hij het beginsel voorstond, van de medewerking van den staat tot aanleg of voltooiing van een volledig spoorwegnet door alle provinciën van Nederland en tevens tot aansluiting aan het groote Europeesche spoorwegnet. Hij heeft den aanleg van een spoorweg van Vlissingen naar Venlo verzekerd, de concessie voor den spoorweg van Amsterdam naar het Nieuwe Diep tot stand gebragt en in persoon de opening van den Rijn-spoorweg tot aan Keulen bijgewoond.»

Men wil weten dat het wets-ontwerp op het lager onderwijs, zoo als het nu is gewijzigd, thans bij den raad van ministers in overweging is. Het denkbeeld van den laatstelijk afgetreden minister van binnenl. zaken, volgens hetwelk de staat de meeste kosten van het onderwijs zou dragen (en welke kosten, naar men verzekert, op drie miljoen gulden worden geraamd) moet thans opgegeven zijn. Men voegt er bij, dat, naar het thans opgemaakte ontwerp, aan het lager onderwijs de strekking zou worden gegeven tot bevordering van maatschappelijke en Christelijke deugden.

Bij het topografisch bureau zijn gedrukt de hoofdbepalingen van het ontwerp-van *Reenen* en van het ontwerp-*Simons*, die tegen elkander waren overgesteld, om ze juist te kunnen beschouwen. Er werden 25 exemplaren gedrukt, om aan de ministers en de leden van den raad van state te worden rondgedeeld.

ROTTERDAM, 25 Januarij.

De officier van justitie alhier heeft medegedeeld, dat de vermoedens welke gerezen waren betrekkelijk den te Berkel plaats gehad hebbenden brand op den 1sten Januarij, zich sedert niet hebben bevestigd.

In vele dagbladen wordt gewag gemaakt van eene uitgave van den heer *Nijgh* te Rotterdam, van een ontwerp van een reglement op drukwerken in *Neêrl. Indië*, met de daarbij behoorende memorie van toelichting. Men zal zich herinneren, dat de redacteur van de *N. Rott. Ct.* zich voor hare overlandmail editie onlangs van alle politiek heeft onthouden, aangezien zij had vernomen, dat eene der drukpers belemmerende wet voor *Neêrl. Indië* was afgekondigd. De heer *Nijgh* heeft dat stuk thans weten magtig te worden, en, volgens zijne mededeeling, is dit ontwerp de verordening over dat

onderwerp welke, volgens de verklaring van den minister van kolonien, van 's Gravenhage naar Indië is verzonden, en zal dus eerstdaags als koninklijk besluit in Indië kracht van wet erlangen. Indien dit waar is, dan zal Nederlandsch Indië eene drukperswetgeving genieten waarin, behalve de regstreeksche regerings-censuur, alle mogelijke middelen van beperking van drukpersvrijheid zullen zijn opeengestapeld en nevens elkander gevoegd en de uitoefening van het beroep van drukker, uitgever of dagbladredacteur, zoo goed als onmogelijk zal zijn gemaakt. Zelfs de grenzen aan ministeriële willekeur, gesteld bij art. 110 van het Indische reglement, zijn niet in acht genomen, en de verspreiding van in Nederland gedrukte werken is belemmerd.

— Blijkens eene telegrafische dépêche uit Triëst, is aldaar de landmail aangekomen met berigten uit Batavia tot den 10den December.

's HERTOGENBOSCH, 23 Januarij.

Tusschen Donderdag en Vrijdag nacht hadden zes personen, meerendeels uit de zoo zeer befaamde Broekstraat en van Gemonde-Schijndel herkomstig, een diefstal op het oog bij den landbouwer *A. van Gehuchten*, te St. Oedenrode. Reeds waren er twee tot in het huis doorgedrongen om den landbouwer eene som gelds, die zij wisten dat hij ontvangen had, te ontfoutven; twee anderen waren in den kelder bezig om daaruit het spek te ontfoutvenden; terwijl de twee laatsten buiten de wacht hielden. Op het gerucht werd de dienstmeid des landbouwers, die achter in de woning in een kamertje sliep, wakker, en deze onraad vernemende, wrong zich door een klein raampje naar buiten, ongemerkt naar eene naburige boerenwoning hulp inroepende. De drie gebroeders *Vullers* uit die woning begaven zich onmiddellijk, gewapend met hunne jachtroeren, naar het door de roovers ingenomen huis. Op het alarm, dat de meid nog al maakte, bemerkten de dieven dat zij verraden waren en wilden het hazenpad kiezen; doch de gebroeders *Vullers* versperden hun den weg, en toen begon er tusschen de gebroeders en de zes roovers een ongelijk gevecht, dat de eersten moedig doordonden, tot dat zij hulp kregen van den boer die bestolen werd, met zijnen knecht. Een der gebroeders *Vullers* gaf zijn tegenstander, zekeren *Kerkhof*, een' zoo gewelddigen kofslag op het hoofd, dat de kolf van het geweer sprong, den geslagene den schedel verbrijzeld werd en hij nederviel. De overigen zetten het op een loopen; doch een andere *Vullers* volgde hen op den voet, en hen niet tot staan kunnende krijgen, loste hij zijn geweer en joeg een' der vlugtenden eene geheele lading ganzenhagel in den schouder en den hals; zij de vlugteling bleek later zekere *Keizer* te zijn. *Kerkhof* werd door de boeren, zoo redeloos als hij was, aan de justitie overgeleverd, en *Keizer* al spoedig ontdekt, benevens twee anderen, waarvan een ook in de dij gewond was; met name van *der Spank en Spijkers*, welke twee laatsten, als onder Schijndel te huis behoorende, op aanschrijving van den burgemeester van St. Oedenrode, onmiddellijk door den heer burgemeester van Schijndel op vermoeden van hun bed geligt en in arrest genomen werden; welk vermoeden zich maar al te zeer bevestigde. Alle vier zijn in het huis van arrest alhier overgebracht; *W. Kerkhof* in stervenden toestand, hoewel hij tot heden nog niet overleden is.

Twee der booswichten zijn voortvlugtig. Reeds is door den heer officier van justitie van dit arrondissement aan den burgemeester van St. Oedenrode en de personen voornoemd voor deze hunne volbrachte koene daad in naam der justitie dank gezegd.

LEEUWARDEN, 26 Januarij.

Bij kon. besluit van den 22sten is benoemd tot majoor kommandant der dienstdoende schutterij alhier, mr. *P. Heringa Cats*, thans kapitein bij dezelfde schutterij.

— *Z. M.* heeft op de voordragt van den minister ad interim belast met het departement van binnenlandsche zaken, besloten tot de uitvoering van het plan ter verbetering van het Dokkumer Grootdiep, zijnde het kanaal van Dokkum naar de zeelsuis de Nieuwe Zijlen, in de gemeente Oostdongeradeel, en tot het ontgeenen ten algemeenen nutte, in het publiek belang, ten name van de provincie Friesland, der eigendommen in de gemeente Oostdongeradeel welke niet in der minne konden worden verkregen.

GRONINGEN, 27 Januarij.

Bij kon. besluit van den 20sten is benoemd tot 2den luitenant-kwartiermeester bij den staf van het 2de bataljon rustende schutterij in de provincie Groningen, *J. W. VEEN VALCK*, en zulks onder toekenning van eervol ontslag als 2de luitenant bij de rustende schutterij in Gelderland; en tot 2den luitenant bij het 6de half-bataljon, 2de compagnie, *M. K. BROUWER*, in plaats van *J. CATZ*, aan wien uit hoofde van verandering van woonplaats eervol ontslag is verleend.

Bij kon. besluit van den 21sten is aan *G. A. RIDDER*, commies der 1ste klasse te Onstwedde, een pensioen verleend van f 387.

— Wij hebben reeds medegedeeld, dat in alle gemeenten dezer provincie adressen worden geteekend, aan *Z. M.* den Koning gerigt, betreffende den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provincien des rijks. Zij zijn gelijkkluidend aan die welke o.a. uit Kampen en Deventer zijn opgezonden en welker inhoud aan onze lezers is bekend gemaakt.

Reeds zijn onderscheidene dier verzoekschriften opgezonden, en uit het getal der onderteekenen, die grootendeels tot de voornaamste ingezetenen behooren, blijkt allezins de groote belangstelling, die men in deze aangelegenheid stelt. Het adres uit Winschoten bevat 162, dat uit Slochteren 218, dat uit Appingedam 158 en dat uit Muntendam 152 naamteekeningen.

Wij zullen onzen lezers opvolgrijke den verderen loop van dezen algemeenen volkswensch mededeelen.

— De scheepvaart op het Winschoterdiep is weder geopend, daar heden middag reeds schuiten van hier naar Hoogezand, Sappemeer en tusschenliggende plaatsen zijn vertrokken. Overigens zijn de vaarten rondom deze stad nog gesloten.

— Uit een onlangs plaats gehad hebbend onderzoek is gebleken, dat er binnen de gemeente *Vlagtwedde* tijdens de invoering van het kadaster, aanwezig waren 10826 bunders heidevelden, waarvan aan particulieren toebehooren 5952 bunders en aan markgenooten en andere corporatiën 4774 bunders, zijnde sedert de invoering van het kadaster slechts 100 bunders ontgonnen. Van de laatstbedoelde heidevelden behooren alleen aan de stad Groningen 1275 bunders. Nu in de laatste jaren eenige uitgestrekte markten zijn verdeeld en het Stadskanaal tot Ter Apel is gegraven, laat het zich met grond verwachten dat de ontginningen thans op groote schaal zullen voortgezet worden. In 1856 werden bij het bestuur der gemeente *Vlagtwedde* ter ontginning aangegeven 34 bunders. In de geheele gemeente, die eene uitgestrektheid heeft van 15,477 bunders, zijn slechts 1028 bunders bouwland.

Binnen de gemeente *Onstwedde* werden tijdens de invoering van het kadaster, gevonden 5432 bunders heidevelden; thans zijn er nog aanwezig 4670, zoodat binnen die gemeente in een tijdvak van onstreeks 25 jaren zijn ontgonnen 762 bunders, waarvan 695 bunders tot bouwland en 67 tot groenland, terwijl voor 25 jaren in die gemeente slechts 630 bunders bouwland werden gevonden. In 1856 werden bij het bestuur der gemeente ter ontginning aangegeven 40 bunders woeste gronden. — Zoo zien wij ook hier langzamerhand de heidebloempjes voor roggengrassen wijken.

— Men deelt ons uit *Scheemda* van den 26sten het volgende mede: Licht het in den geest onzer dagen, om op allerlei wijze en door allerlei middelen menschenheil te bevorderen, en geven zoo vele gemeenten in dezen het voorbeeld van eenen loffelijken ijver, ook in onze gemeente werd daartoe eene poging aangewend. Het vroeger bestaande zanggezelschap van *Scheemda* en *Eexta* verbond zich namelijk met het nieuw, door onzen onderwijzer *NIEHOFF* opgerigte reciteer-collegie, om heden avond ten huize van de wedw. *TIDENS* te *Eexta* een declamatorium met zang te geven, waarvan de opbrengst tot twee weldadige doeleinden — tot uitbreiding eener schoolleesbibliotheek en instandhouding eener naai- en breischool voor arme kinderen — zou strekken. Te zeven uur nam de zamenkomst, die talrijk bezocht was, een begin, en nadat de heer *GOUDSCHIAAL* dezelve met een inleidend woord had geopend, traden achtervolgens onderscheidene sprekers, n.l. de heer *NIEHOFF*, *BORGHARD*, *SMID*, de beide heeren *TEN HAVE* en *LULA*, voor de vergadering op, om hunne gaven te laten hooren, terwijl de spreekbeurten telkens door gezang werden afgewisseld. Met groot genoegen hebben wij deze vergadering bijgewoond, en wij twijfelen geen oogenblik, of allen, die er met ons waren, zijn regt voldaan van deze huiswaarts gekeerd.

— Uit *Oldekerk* wordt ons het volgende berigt toegezonden: Naar men verneemt, heeft *Reintje de Vos*, die gewoonlijk des winters de landlieden in de gemeente *Oldekerk* met een be-

zoek vereert, thans die reis weder herhaald, en moet, door zijne gehoudene smulpartijtjes onder het pluimgedierte, menig boer tot zijn' ergsten vijand gemaakt hebben. Jammer echter is 't, dat *Reintje* niet in handen is gevallen van den — in de *Prov. Gron.* *Courant* zoo hoog geroemden — jager *MELIS MELISSEN*, van de *Dijkstreek*, welke, naar men zegt, pogingen heeft aangewend om den loozen vogeldief den laatsten ademtocht uit te blazen.

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 26 Jan. Heden morgen had aan het provinciehuis *bij enkele inschrijving de aanbesteding plaats van: A. Het vernieuwen van een gedeelte der beschouping langs de noordzijde van de haven buiten de Apoort te Groningen, lang 102 ellen; 8 biljetten ingekomen*, als: *J. v. D. MEER*, voor f 2449; *D. DE JONG*, f 2336; *H. WIERINGA*, f 2330; *H. J. KROON*, f 2298; *R. MEIJER*, f 2287; *B. A. DURVILLE*, f 2280; *J. H. LIMBORGH*, f 2237; alsmede een biljet van *H. MAAS*, hetwelk op ongezeld papier geschreven, van onwaarde werd verklaard. *B. Het verhoogen der kruin van den Zeedijk ten noordwesten van Delfzijl*; 7 bilj. ingekomen, als: *J. HEMMES*, voor f 5790; *J. F. SCHERPHUIS*, f 5379; *H. ZANDMAN*, f 5174; *J. H. ROTTINGHUIS*, f 5166; *W. W. DELKEN*, f 5144; *M. DOORNBOOS*, f 4950; *H. K. v. BUUREN*, f 4288. *C. Het maken van ploegen van vier toeloomen met de noodige scheringen op den weg van Appingedam naar de Oostwolderpolderzijl*; 8 bilj. ingekomen, als: *C. KUIECK*, voor f 560; *J. P. TAKENS*, f 555; *J. WALKER*, H.Z.N., f 548; *C. F. SCHUTLER*, f 539; *J. HUIZINGA*, f 535; *B. A. DURVILLE*, f 517; *R. R. ZIJLSTRA*, f 416; zijnde weder een biljet van *H. MAAS* van onwaarde. *D. De vijf eerste perceelen van het leveren van materialen tot het onderhouden der provinciale en groote wegen van de 2de klasse in de provincie Groningen, in 1857, in veertien perceelen*, als: 1) Weg van Onderdendam naar en door Uithuizermeeden; 3 bilj., *J. P. TAKENS*, voor f 4232; *J. A. DOEDENS*, f 3840; *P. E. MARREA*, f 3798; 2) Weg van Onderdendam naar Warffum; 3 bilj., *J. v. DIJK*, H.Z., voor f 870; *J. P. TAKENS*, f 796; *J. A. DOEDENS*, f 745; 3) Weg van Middelstum naar de Loppersummerklap; 2 bilj., *J. P. TAKENS*, voor f 1193, en *C. KUIECK*, f 1050; 4) Weg van Groningen naar Stroobos en van Enumail naar de Zandhoogte; 2 bilj., *H. WIERINGA*, voor f 2950, en *S. S. HAGEMEIJER*, f 2795; 5) Weg van Appingedam naar Noordbroek; 3 bilj., *H. W. HEMMES*, H.Z., voor f 3492; *J. J. SINTZES*, f 3437, en *C. KUIECK*, f 3225.

KERKNIEUWS.

's GRAVENHAGE, 22 Jan. De kerkeraad der Herv. gemeente heeft heden, ten gevolge van het bedanken van ds. *RAUWENHOFF*, het volgende negental zaungesteld: *RIERM*, te Vlaardingen; *POORTMAN*, te Zwolle; *VAN DUINEN*, te Muntum; *Schellaerd*; *TER HAAR ROMENY*, te Gouda; *KITS van HEYTINGEN*, te Deventer; *TE WINKEL*, te Bennebroek; *MOEYS*, te Edam; *VAN EYK*, te Deventer, en *SLUJTER*, te Dordrecht.

Over 14 dagen zal er een drielat worden geformeerd, waaruit alsdan dadelijk het beroep zal plaats hebben.

HAARLEM, 22 Jan. De kerkeraad der Ned. Herv. gemeente heeft heden eene beroeping uitgebragt op ds. *B. TER HAAR ROMENY*, pred. te Gouda.

— Te Huizen (ring Naarden) is tot predikant beroepen ds. *MACPHERSON* te Katwijk; — te Wognum (classis Hoorn) ds. *J. STEMBERG*, pred. te Renswoude. Op het zestaf was geplaatst ds. *C. P. DE GROOT* te Boornbergum.

(Ingezonden.)

De Eems beter dan het Friesche Gat.

Ik heb wel eens hooren zeggen, dat waar feiten spreken, rede neringen overbodig zijn. In het jaar des Heeren 1857 schijnt men echter eene andere leer toegegaan te zijn.

Ik was namelijk van denkbeeld dat de eenvoudige vermelding der 10 schepen, die op den 10den Januarij j.l. nog te Zoutkamp lagen, voldoende was, om ook den meest onkundigen de overtuiging te verschaffen, dat zoodanig zegat niet de voldoende vereischten bezit welke voor een waterweg van eene haven als die der stad Groningen gewenscht zijn. Men heeft ons wel is waar met de vrij magere troost willen afschepen, dat wij deelden in het lot onzer Noord-Hollandsche landgenooten, welke in al dien tijd langs Texel evenmin in zee hebben kunnen komen. Het onjuiste van dat beweren is echter door de laatste *Groninger Courant* voldoende aangetoond geworden.

Doch daarmede niet tevreden, is men nog verder gegaan; en wel door te beweren dat het Friesche gat de voorkeur boven de Eems verdiende. Dat is toch wezenlijk al te erg; zoo erg, dat, te gelijk teregt gezegd geworden is, het ons alleen uit den vreemde kon aanwaaien.

De zaak is voor onze stad en provincie van te veel belang, om daarop niet nader terug te komen, ten einde de onjuistheid van dat beweren te staven. Daar echter, zooals gezegd, feiten alleen niet meer voldoende zijn, zullen wij ook tot redeneringen onze toevlugt moeten nemen.

In «den tegenwoordigen staat van Groningen en Ommelanden» uitgekomen in het jaar 1793, lezen wij reeds: «Het zegat de Eems is gemakkelijker en voor meerdere windstreken geschikt dan het Friesche, en door aldaar in te loopen, worden de gevaren der Wadden of Zeeplaten, waarmede onze Noordkust bezet is, vermeden.»

Dat men in 't begin dezer eeuw te dien aanzien nog niet van denkwijs veranderd was, moge blijken uit eene memorie in den jare 1810, aan den Landdrost van dit Departement ingediend, te vinden in de memorie van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te dezer stede, uitgegeven in den jare 1841.

Aldaar lezen wij: «Men heeft sedert lang opgemerkt, dat het voor de Hollandsche scheepvaart, in geval van een oorlog ter zee, en ook bij stormen en andere gelegenheden, van het grootste belang zoude zijn, indien de schepen, die met producten uit de Oostzee en van elders de Eems binnenloopen, ongehinderd, over Delfzijl, Groningen en Vriesland, in de Zuiderzee gebragt zouden kunnen worden.

«Het inloopen in de Eems is niet alleen veilig en gemakkelijk, maar de passage van de Eems tot voorbij Texel is daarenboven moeijelijk, en altijd aan groote gevaren, in geval van vijandelijkheden en stormen, onderworpen.

«De haven van Delfzijl is daarbij eene van de besten van het Rijk, en voor oneindige verbetering vatbaar.»....

Wat lezen wij in de missive van Gedeputeerde Staten dezer provincie aan den minister van binnenlandsche zaken, van den 27sten Aug. 1833?

«Het komt ons dus allezins geraden voor, aan het Reiddiep, hetwelk op den duur toch niet zal kunnen open gehouden worden, te geene meerdere kosten te besteden, dan voor het oogienlijk volstrekt noodig zijn voor uitwatering en scheepvaart, en liever in tijds bedacht te zijn op andere voldoende en duurzame redmiddelen, welke wij meenen te kunnen vinden in eene uitwatering van vele landen naar de Eems door Delfzijl, en in het voor groote schepen bevaarbaar maken van het kanaal van Groningen naar Appingedam, ten einde die schepen van Delfzijl tot in of bij Groningen onghinderd zouden kunnen komen, hetwelk op de welvaart en den bloei der stad Groningen eenen heilzamen invloed zoude hebben.»

Hooren wij wat de heer van DIGGELEN zegt, in zijn werk over de Zuiderzee, de Friesche wadden en de Lauwerzee:

«Het allezins gebrekkige van den tegenwoordigen toestand, waarin zich de waterweg tusschen de stad Groningen en het Friesche gat bevindt, is algemeen bekend. Ook is dit het geval met de nadeelige gevolgen, welke, zoowel voor de uitwatering van geheele landstroken als voor de scheepvaart worden ondervonden en wijders te voorzien zijn uit de neiging tot verlanding over de vlakke van de Lauwerzee zelve, en de daarin overigens bestaande sleukten.»

«En de heer STARING in zijn werk «de bodem van Nederland.»

«De vloed, welke het Groninger diep, bewesten Schiermonnikoog, instroomt, vloeit oostwaarts langs de kust door het Groninger balg, maar ontmoet tegenover Pieterburen den vloedstroom, die de Lauwers, aan de oostzijde van hetzelfde eiland langs de Boschplaat naar binnen vloeit. Hierdoor ontstaat botsing en stilstand in den stroom, die de geulen doen verlanden en het vaarwater tot een zeer smal kanaaltje, dat niet dan door kundige schippers en bij hoog water te bevaren is, heeft doen inkrimpen. De ondiepte, die over het algemeen tusschen Rottum en den Groninger wal heerscht, zal zonder twijfel aan deze stroomkentering toe te schrijven zijn.»

En de uitspraak dier schrijvers wordt door de ervaring bevestigd. Denk aan het jaar 1665, toen DE RUYTER te Delfzijl met de West-Indische vloot en 30 Engelsche schepen, en in 1672 aldaar met de Oost-Indische vloot binnengeloopten is. Is dat echter te lang geleden, roep dan het jaar 1847 in het geheugen terug, het jaar waarin de havens van de Weser en de Elbe door de Deensche vloot geblokkeerd waren. Liepen toen niet alle derwaarts bestemde schepen de Eems binnen, om aldaar overgeladen te worden? Was er wel één die de voorkeur aan het Friesche gat gaf?

En dat zij daaraan wél deden, blijkt nog dagelijks. Hoe dikwijls gebeurt het niet dat herwaarts bestemde schepen, na dagen en nachten lang voor het Friesche gat gekruist te hebben, ten laatste de Eems binnenloopen, hoewel zij weten dat het ligten naar Groningen met opoffering van een gedeelte hunner vracht gepaard gaat en zij te Delfzijl moeijelijk weder uitvracht kunnen bekomen.

Is het niet eene zeldzaamheid, dat een schip met averij te Zoutkamp binnenloopt? Komt er wel ooit een op avontuur naar Groningen, hoewel de vrachten aldaar, in vergelijking met andere havens, dikwijls een vrij hoog standpunt aanwijken?

Waarom is het toe te schrijven, dat de schippers die hier ter stede bevracht worden om hout van Noorwegen te gaan laden, meestal de voorkeur aan Delfzijl boven Groningen geven, hoewel zij zich dan met f 1 minder per ton moeten tevreden stellen?

Wat is de reden dat — met uitzondering van enkele kleine ladingen van Stettin — verreweg de meeste voor hier bestemde ladingen hout van de Oostzee altijd te Delfzijl binnenloopen, hoewel de kapiteins dier bodems wel weten, dat zij dan gehouden zijn het hout voor scheepssrekening aan de stad te leveren?

Doch wij bezitten geen loodswezen te Zoutkamp, zegt men; toegegeven. Ja, ik erken gaarne, het zoude eene belangrijke verbetering zijn; doch hebben wij dat aan de Eems? Neen: en zijn de schepen daarom aldaar blijven liggen? Het tegendeel is waar.

Van Delfzijl zijn langs de zeegeaten de Ooster- en Wester-Eems en het Hommegat naar zee gezeild:

October	16....	4 schepen.	November	6....	1 schip.
„	17....	1 schip.	„	7....	1 „
„	20....	1 „	„	10....	1 „
„	21....	3 schepen.	„	12....	1 „
„	22....	2 „	„	16....	2 schepen.
„	24....	2 „	December	13....	1 schip.
„	25....	4 „			
„	31....	1 schip.			

aldaar binnengekomen in October 13, November 55 en in December 18 schepen. Wil men opgaven van Emden en Leer, men zal tot dezelfde uitkomst geraken.

Ik zeide hierboven dat de zaak van te veel belang was, om niet nader toegelicht te worden. Het was dan ook niet de lust om mij in een reeds aangevangen pennestriet te mengen, maar alleen het hooge belang van het onderwerp, dat mij noopte daarvoor mede eene lans te breken.

Denk aan onzen graanhandel. Hoeveel zijn de ladingen die daar maanden lang aan de Zoutkamp hebben liggen te wachten, niet in waarde achteruitgegaan niet alleen, maar ook in kwaliteit verminderd.

Denk aan de gedurige reparatiekosten die zij van nooden hebben.

Stel daartegen de expeditie via Harlingen. 's Maandags telegraheert een huis te Londen naar hier, koop b.v. 50 last haver, per order wordt Dingsdags uitgevoerd, en het berigt daarvan per telegraaf overgeleid; de verzending geschiedt Woensdags naar Harlingen en de aankomst aldaar volgt Vrijdags. Zaturdags wordt de haver per stoomboot verladen, ze arriveert des Zondags te Londen, en de aflevering geschiedt 's Maandags. Op die wijze is de geheele zaak in 8 dagen afgeloopen. Wilt gij om een tusschenbeiden komend oponthoud 14 dagen stellen, ook wel. Dat evenwel die verzending verreweg boven de directe uitvoeren geprefereerd wordt, zoude uit het aantal naar Harlingen verzonden lasten haver ten duidelijksten blijken.

Bedenk nu verder:

1) dat onze naburen de Oostfriezen met hunne stoombooten van Emden en Leer, reeds ijverig in de weer zijn, ons den toever van granen van de oostzijde der provincie zooveel mogelijk te onttrekken.

2) dat ieder Engelschman die doordrongen is van de waarheid van het ook hier zoo toepasselijke gezegde «*Time is money*» voor onze directe uitvoeren op zijne hoede zal zijn, en vraag u dan af, niet alleen of verdere commentarieren niet overbodig zijn, maar of het niet te hopen is, dat men hoe eer hoe liever er toe komt, om ons een beteren waterweg naar zee langs de Eems aan te wijzen.

Ook ik heb de Redactie dezer Courant, die zich bereidwillig verklaard heeft dit stuk op te nemen, verzocht, op verlangen van de heeren *DAMSTÉ* en *JUBIJ*, *HunEd.* mijn' naam op te geven.

W.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 27 Januarij.

NEDERLAND Werk. Schuld.....	à 2½ pCt.	63½.
Dito Dito	» 3	» —
Dito Dito	» 4	» 94½.
OOSTENRIJK Metalliek.....	» 5	» 75½.
Dito 1851 en 1852.....	» 2½	» 39.
Dito Nieuwe Litt. B.....	» 5	» 86½.
Dito Nation. Metall.....	» 5	» 77½.
SPANJE Onbep. St.....	» 1½	» 23½.
Dito Binnen.....	» 3	» 36½.
PORTUGAL.....	» 3	» 44½.
RUSLAND Obl. Hope 1798 en 1816.....	» 5	» 104½.
Dito Dito 1828 en 1829.....	» 5	» —
Dito bij Hope.....	» 4	» 84½.
Dito bij Stieglitz	» 4	» 84½.
N. Leening van 1855 bij Stieglitz, 5de serie	» 5	» 94½.
Dito.....	6de serie	» 5
Wisselkoers op Londen.....	zigt..	f 11,67½.
Dito	6/m.	f 11,55.

LONDEN, 27 Januarij. Consols 93½.

PARIJS, 27 Januarij. Fransche 3 pCt. 67.65.

WEENEN, 27 Januarij. Metalliek 5 pCt. f 83. Nat. Leening f 85½. Wissel op Londen f 10.14. Zilver f 5½.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 23 Jan., *Jansen* Anna Maria Wilhelmina, Suriname; *Sikkens* Jacqueline en *Elise*, Hull; — 24 *Zeijlenmaker* Cuba, Saramacca; *Stoffels* Stad Leeuwarden, Nickerie; van *Duin* de Amstel, Rott.

TEXEL 23 Jan., *Grobel* Tagal, Bat.; — 24 *Schuitema* Eendragt, v. Riga n. de Maas, als bijlegger, met verlies van zeilen; — 25 *Gnodde* Jonge Walrave, Triest.

VLE 22 Jan., *Muller* Anna Margartha, Hamburg, als bijlegger.

HELVOET 22 Jan., *Pinksterboer* Gesina, Boness; — 24 *Hensing* Abel Tasman, Bat. l. v. Brouwershaven.

BROUWERSHAVEN 22 Jan., *Visser* Copernicus, Batavia.

ST. HELENA 10 Dec., *Admiraal* Per Aspera ad Astra, n. Schiedam en 14 van *Gijzel* Stad Amsterdam, n. Rott., beide v. Batavia.

Bij ST. HELENA 15 Dec., v. d. *Valk* Jr. Mercator, v. Batavia n. Schiedam.

IBRAILA 25 Nov., de *Koning* Jonge Adriana, Konst., den 7 Dec. n. Livorno vertrokken.

LISSABON 9 Jan., *Hoetjer* Anna, Londen; *Steffens* Ned. oorl. freg. Prins Alexander der Nederlanden, v. Vlissingen n. Madra; heeft den 14 Jan. de reis voortgezet; — 10 *Slager* Jan Hendrik en *Puister* Fennechiena, Londen.

DEAL 21 Jan., *Kolkman* Geertruida Margaretha, v. Riga n. Porto.

DOUVRES 19 Jan., *Steenhof* Senior, v. Bremen n. Cadix, met verlies van stengen, zeilen, kluiwerboom, enz.

TORBAY 20 Jan., *Valkenier* Luit.-Adm. Callenburg, v. Newcastle n. Cagliari.

Bij FOWEY 18 Jan., *Bottje* Gesina Alida, v. Ipswich n. Bayonne.

LIVERPOOL 22 Jan., de *Boer* Fenna, Porto.

BELFAST 21 Jan., *Bakker* Vriendschap, Rott.

NORTH SHIELDS 20 Jan., *Lootsmans* Pomon, Stettin.

BERGEN 12 Jan., *Bagges* Thetis, Vlaardingen.

ELSENEUR 20 Jan., *Lesstuijver* Aurora, v. Memel n. Antwerpen.

Vertrokken.

AMSTERDAM 22 Jan., *Tuk* Nieuw-Holland, Bat.; — 24 *Pijbes* Henderika, Konst.; *Bekkering* Atalanta, Triest.

TEXEL 22 Jan., *Brandt* Stad Haarlem, Hamburg.

SMIRNA 9 Jan., van *Maldesheim* Ned. oorl. freg. de Ruiter, Scala Virulate en Athene.

LISSABON 7 Jan., *Struis* Maria Elisabeth, Vlaardingen.

GRAVESEND 20 Jan., *Ekmamp* Welvaart, San Sebastian.

CARDIFF 19 Jan., de *Groot* Catharina Geerdina, Saragossa.

CHARLESTOWN 18 Jan., van 't *Hof* Martina Adriana, Nickerie.

NORTH SHIELDS 19 Jan., van *Noel* Laura en *Adèle*, Baltimore.

BERGEN 6 Jan., den *Brems* Kleinkinderen, Dordrecht.

In lading.

LONDEN 20 Jan., *Swart* Sancta Maria, Santander.

LIVERPOOL 19 Jan., *Douwes* Isabella, Antwerpen.

LONDEN 20 Jan., *Kuipers* Vr. Maria, Bilbao.

LAATSTE BERIGTEN.
HELVOET 25 Jan. Bijspr. Ond. Nédérland, Oclao.
VERBODEN 25 Jan. Oclao, Oclao, Bat.
LONDEN 24 Jan. Mollana Hermanus Hoeselaar, Riga; Schipper...

HANDRESTERIGTEN.
Prij van het Grof Huisgebruik.
GRONINGEN, 26 Januarij 1857.
4 Nederl. f 36 cent.

Table with 4 columns: Oude, Nieuw, Zw. Voer, and a price column. It lists various goods and their prices in Groningen.

De handel was heden nog van weinig beteekenis. — Tarwe lusteloos. — Rogge zeer consumptief als gewone verkocht. — Boekweit prijshoudend. — Gerst weinig in omgegaan. — Haver genoegzaam in een doop. — Boonen prijshoudend. — Koolzaad meer gevraagd. — Gort h.

AMSTERDAM, 24 Jan. Hennep. Voor Peterb. halfreid werd f 57 bij partij besteed. In de overige soorten is niets dan bij gerijven tot vorige prijzen omgegaan.
AMSTERDAM, 26 Jan. Nieuwe roode Tarwe bij partij wat lager; Poolische bij partij als voren: 120 a 16. Poola. f 453; 127 a 16. rood, dito f 405; 154 a 16. Gelder f 315; 162, 163 a 16. dito f 295; f 305; 127 a 16. dito f 315; f 325; 128, 127, 128 a 16. dito f 295; f 298; f 302 bij partij. — Rogge bij Heinehieden tot vorige prijzen aan cons. f 122 a 16. Amst. f 288; 123 a 16. Mecklenb. f 235; 121 a 16. Holsteins f 225; 115 a 16. Peterb. f 207; f 213; 148 a 16. n. Inl. f 220; 144 a 16. dito f 215; 119, 120 a 16. Arch. f 227; f 230. — Gerst: 112 a 16. Mecklenb. f 281; 98 a 16. Fries. W. f 171. — Boekweit vast met weinig omgegaan: 120; 128 a 16. Holst. f 240; f 249.
Koolzaad dadelijk en op het voorjaar hooger betaald, op het najaar prijst: Deensh f 85 p. v.; op 9 vat dadelijk 90 p. v.; April 89 p. v.; Sept. en Oct. 79 p. v. — Lijnzaad onveranderd: 113, 114 a 16. Deensh f 408. — Raapolie dadelijk en op levering iets aangenamer, doch bleef op levering tot de genoemde prijzen vergees aangehouden: op 6 v. f 58,25; vlieg. f 51,75; Mei f 50; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 47. — Lijnolie dadelijk en op levering met weinig handel in een doop: op 6 v. f 42,75; vlieg. f 41,50; Maart f 41; April f 41,25; Mei f 41,50; Sept., Oct., Nov. en Dec. f 42 a f 42,25. — Raapolie op 6 v. f 48,25; vlieg. f 47. — Raapkoeken f 68 a f 80. — Lijnkoeken f 9 a f 15.

ROTTERDAM, 26 Jan. Tarwe met vrij goeden aanvoer, doch althans weinig, de beste 20 a 30 ct. en mindere soorten 40 a 50 ct. lager verkocht en opgeruimd. Rode f 15 lager, doch met beperkten afreuk. — Rogge: Zeeuws. en Overm. met weinig prijsverandering en nagenoeg als voren verkocht. Buitel. en andere soorten met weinig omgang. — Boekweit bij gerijven aan benoedigen f 5 hooger. — Gerst niet ruim ter markt en tot vorige prijzen begeerd. — Haver, Paardeboonen, witte en bruine dito, alsmede Erwten met kleinen handel meest als voren. — Koolzaad ruim prijshoudend.
LONDEN, 23 Jan. Engelse Tarwe moest onverkocht blijven, onschonk lager aangeboden; vreemde zonder kooptust.
Van den 26sten. Granen onveranderd.

GRONINGEN, 27 Januarij. De prijs der boter was heden: 1ste soort hooiboter f 45; 2de soort graaboter f 40.
LEEUWARDEN, 23 Januarij. De prijs der Boter was heden f 50,00.
AMSTERDAM, 26 Jan. De prijs der Boter was heden als volgt: Friesche f 63 a f 65; Kampfer f 52 a f 55; Deventer f 45 a f 49; Zwolsche f 48 a f 52.

LONDEN, 23 Jan. Friesche boter 122 a 124 sh.
Van den 26sten. Friesche Boter 122 sh., Groninger 96 sh.

GRONINGEN, 27 Jan. Runderen en schapen bijna niet ter markt gevraagd; varkens ruim aanwagig en de verkoop willig, dragtige van f 25 tot f 35 a f 50, gasten van f 15 tot f 30 a f 40; gealagte dito weinig aan, bijna allen opgeruimd, van f 52 tot f 59 de 100 Ned. f.
LEEUWARDEN, 23 Jan. De markt bestond heden uit 400 vette beesten, beste kwaliteit, met vliegen handel; 20 vette kalvers, prijshoudend; 60 schapen, wel begeerd; alsmede 30 vette varkens, waarvoor hooge prijzen werden bedongen.
LONDEN, 23 Jan. Aan de markt waren 792 ossen, 123 koeijen, 2820 schapen en lammeren, 205 kalveren, 105 varkens, prijzen onveranderd.

EFFECTEN-BEURS.
AMSTERDAM, 26 Januarij.
Nederl. Werkel. Schuld 24 pCt. 63½; Dito Dito 3 pCt. 75½; Dito Dito 4 pCt. 94½. — SPANJE, Onbep. Stukken 1½ pCt. 33½; Dito Binnenl. 6ma. 3 pCt. 36½; Dito, Buitel. f 85, 3 pCt. 40½. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 44½. — RUSSLAND, Oblig. bij Hope en Co. 1798 en 1816 5 pCt. 104½; Dito te Londen 4½ pCt. 93½; Dito bij Stoghts, 1855, 6de serie, 5 pCt. 96½. — OOSTERRIJK, Metaal. 5 pCt. 74½; Dito Dito 2½ pCt. 38½; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 86; Dito Nationaal. Metaal. 5 pCt. 76½. — MEXICO, Onbep. Stukken f 68 a 204. — Costenrijke willig; Spaansche lager.

ADVERTENTIEN.

Natuurkundig Genootschap.
OPENLIJKE VERGADERING op HBDEN,
WOENSDAG den 28sten Jan. 1857, 's avonds te zes uur.
REDEVEROERING door Prof. P. HOFSTEDE DE GROOT.
BUDRAGE door Prof. H. C. VAN HALL.
KAARTJES voor VREEMDELINGEN zijn voor 50 Cents te bekomen bij Dr. G. A. STRATINGH, in de Heerestraat.
A. W. ALINGS, Secretaris.

PICTURA.
GEWONE VERGADERING van het KUNST-
LIEVEND GENOOTSCHAP ter aanmoediging en bevordering
van Teeken- en Schilderkunst, onder den naam PICTU-
RA, op DINGSdag den 3den Februarij 1857, des avonds te
7 uur. — VOORLEZING door den Heer Mr. A. MODDER-
MAN. — JAARLIJKSCH VERSLAG. — KUNSTBESCHOU-
WING van elden.
W. C. A. ALBERDA VAN EKENSTEIN,
Secretaris.

VINDICAT ATQUE POLIT.
EERSTE
STUDENTEN-
WINTER-CONCERT,
op MAANDAG den 28den
Februarij 1857, des avonds te 6½
uur, in het CONCERTHUIS.

Het BESTUUR van de BIJZON-
DERE SCHOLEN 1ste Klasse aan
de Ossenmarkt en in de Poper-
straat alhier, maakt aan de LEDEN
dezer SCHOLEN bekend:
dat op den 1sten Januarij 1.1. het aantal KINDEREN,
op de eerste 325, op de laatste 120 bedroeg.
dat het SCHOOLGELD, per maand, voor 1857 bepaald
is als volgt:
1ste Klasse Dagschool..... f 0-60 Cts. de School-
2. en 3. Dagschool..... f 0-80 } behoefden
Dag- en Avondschool - 1-00 } daarvoor
Avondschool alleen - 0-35 } begrepen.
ONDERWIJS in de FRANSCHSE, ENGLISCHE en
DUITSCHSE TALEN op de Avondschool f 1,25 per Maand,
Schoolbehoefden afzonderlijk;
en dat de ALGEMEENE VERGADERING
der LEDEN zal gehouden worden den 28sten Fe-
bruarij 6.11 in het SCHOOLLOKAAL aan de Ossen-
markt, des avonds te half acht.
Namens het Bestuur voornoemd:
J. J. P. VALETON.

Bij Dr. VAN HERWERDEN is voor de JONGE
SURFVROUWEN KOSTSCHOOL te Le Tour
met HARTELIJKEN DANK ontvangen:
Van N. N. een Muntbiljet, groot f 10,00.
A. v. S., uit Zutphen, 2 Coup. W. S., ieder a - 12,37½.
GRONINGEN, 26 Januarij 1857.

SCHOONOORD.

't Is der COMMISSIE voor de Godsdienstige belangen van
Schoonoord zeer aangenaam, eene gepaste aanleiding te heb-
ben, om over de Volkplanting aan belanghebbenden 't een
en ander te kunnen mededeelen. Zij vindt die aanleiding
in een Brief, ingekomen bij den ondergeteekende, van Dr.
HOFSTEDE DE GROOT, Predikant te Rotterdam, in wiens
Gemeente men wel eene inschrijving wilde houden voor de
Hartelijken Dank niet te vergeeten. En zoo
ontvingen wij dan ter onzer beschikking de som van f 8,75,
voor welke wij onzen HARTELIJKEN DANK betuigen,
terwijl we meenen er ons van overtuigd te mogen houden,
dat zulk een voorbeeld van welbestuurde weldadigheid, hier
of daar eene prijzenswaardige navolging zal vinden.
Weldadige menschenvrienden in Groningen en Drenthe!
ginds en elders, soms ver van hier, heeft men aan onse
hulp eene dringende behoefte, maar wij zullen ook ten
dezen aanzien het ééne doen, en het andere niet nalaten.
De COMMISSIE voor Schoonoord heeft nog bij voortdurend
zoo zeer uwe ondersteuning en medewerking noodig, zal ze
het goede werk! door haar begonnen, voortzetten kunnen.
Reeds staat er te Schoonoord, als een werk der liefde;
een niet onaanzienlijk gebouw, zeer doelmatig ingericht voor
eene KERK en SCHOOL en ONDERWIJZERSWONING.
Reeds wordt er door een bekwaam ONDERWIJZER aan
HONDERD KINDEREN geregeld Onderwijs gegeven, en
wordt er door hem, die tevens Katechiseermeester is, ge-
regeld Godsdienstoefening gehouden, terwijl er ook onder-
scheidene malen door Predikanten uit den omtrek gepredikt
wordt.
Reeds bragt dit een en ander, onder Gods zegen, bij
Ouders en Kinderen eene groote verandering te weeg, die
ons eene goede hope voor de toekomst geeft, en tot vol-
harding aanspoort. Maar de taak der COMMISSIE is nog
niet volbragt; er blijft nog zooveel te doen overig. Daarom
nu zal elke GEFTE ons hoogst aangenaam zijn, dewijl ze
ons nader tot ons doel zal brengen.
In 't bijzonder rigten wij bij deze gelegenheid uwe aan-
dacht op eene VERLOTING zonder nieten,
meest van DAMESHANDWERKEN, die eerstdaags te Gro-
ningen gehouden zal worden, en van welke er ten Huize
van den Heer F. LIEFTINCK, Koopman voor de Heere-
poort, nog eenige LOTEN te verkrijgen zijn, a 50
Cts. het Lot.
Ongeveer VIERHONDERD PRIJZEN zijn tot dusver uit
verschillende Provinciën, Steden en Dorpen ingekomen, (van
welke de jonge Jafvrouwen op de School van Meijufvrouw
ROUAAN, te Groningen, den grondslag legden), en ruim
DRIEHONDERD LOTEN zijn genomen, zoodat er nog bijna
HONDERD geplaatst kunnen worden. Dat de COMMISSIE,
en allen die tot deze Verloting zoo welwillend hebben
medegewerkt, zich weldra over het volkomen gelukken hunner
ijverige pogingen innig mogen verheugen!
ODOORN, 24 Januarij 1857.
Namens de Commissie voorn.:
J. W. LIEFTINCK.

HUWELIJS- en GEBOORTE- en STERFBERIGTEN.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen
DOCHTER WILHELMINA LEENDERTZ, Echtgenoot van
W. HOVENS GRÉVE.
GRONINGEN, 13 Januarij 1857.
NOORDBROEK, 23 Januarij 1857. Heden beviel van
eenen ZOON Z. TEN OEVER, Echtgenoot van
S. COOLHAAS VAN DER WOUDE.
Eenige kennisgeving.
Bevallen van eene DOCHTER W. E. BAKKER,
geboren STEENHUIS.
FINSTERWOLD, 24 Januarij 1857.
Bevallen van een' welgeschapen ZOON K. J. DE
JONGE, geliefde Echtgenoot van
L. DRUJBER.
NIJENSLÉEK (Drenthe), 24 Januarij 1857.
Heden beviel zeer voorspoedig van een MEISJE N.
VAN DIJK, geliefde Echtgenoot van
P. TAPPER.
BAFLO, 25 Januarij 1857.
GRONINGEN, 26 Januarij 1857. Heden beviel mijne
Echtgenoot A. M. KEMPE van eenen ZOON.
W. R. CASPARIE.
Na een langdurig lijden ontliep zacht en kalm
mijne dierbare Echtgenoot ANTIJE OMGES NIEWEG, in
den ouderdom van ruim 63 jaren, met wie ik ruim 33 jaren
door een allergeenoeijlikheid eent heen verenigd geweest.
Diep treurende over haar verlies, staar ik met mijne vijf
Kinderen haar na, maar de hoop, dat zij in betere gewes-
ten is overgeplaatst, lenigt onze droefheid.
APFINGEDAM, 23 Januarij 1857.
J. G. VAN DEN BROEK.
Heden avond overleed, na een smartelijk lijden,
mijne geliefde Echtgenoot ELTJE HARKEMA, in den ouder-
dom van 23 jaren, mij nalatende een Kindje van tien
weken, het eenige uit onzen gelukkigen doch slechts kort-
stondigen echt van nog geen vijftien maanden.
Diep bedroefd, geef ik hiervan bij deze kennis aan Familie
en Bekenden.
GRONINGEN, 24 Januarij 1857.
P. ARKEMA ALTING,
Broodbakker.
Heden trof ons de gevoeligste slag onzes levens,
door het afsterven van onzen thans nog jongsten Zoon EVER-
HARDUS RUDOLF. Nog geens 17 jaren oud zijnde, moest
hij, na eene hevige ziekte van slechts 5 dagen, het tijdelijke
met het eeuwige verwisselen. Bitter bedroefd — en die hem
regt kenden, zullen ook smart wel billijken, — geven wij
hijns desden gebruikeijken weg hiervan kennis aan al onze
Familie, Vrienden en Bekenden.
GRONINGEN, 24 Januarij 1857.
E. R. FOKKENS,
Zadelmaker en Rijtuigmagazijnhouder
op den Nieuwen-weg.
W. FOKKENS-LENDEMAN.

Na eene hevige ongesteldheid van ruim 15 weken,
overleed heden, tot innige droefheid van mij, mijne Kin-
deren en Kleindochter, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot
GERARDUS JACOBUS BOSCH, in den ouderdom van
ruim 87 jaren, na een gelukkige echtvereniging van
86 jaren.
GRONINGEN, 26 Januarij 1857.
M. J. VAN DER MEER,
Wedw. G. J. BOSCH.

Heden overleed, tot diepe droefheid van mij en
mijne Kinderen, mijne geliefde Echtgenoot, Meijufvrouw HAN-
MANNA BORGESJUS, in den ouderdom van ruim 56 jaren,
na eene genoegelijke echtvereniging van ruim 32 jaren.
Bene langdurige en slepende ziekte maakte een einde aan
haar voor ons zoo dierbaar leven.
OUDE SCHANS, 22 Januarij 1857.
E. HOUWERZIJL, Predikant.

Bij BRIEVEN van MEERDERJARIG-
VERKLARING door den HOOGEN RAAD
der NEDERLANDEN op den 2den Januarij
1857 verleend, goedgekeurd bij Koninklijk
besluit van den 15den Januarij 1857, n. 48, en geregistreerd
te 's Gravenhage den 22sten Januarij daaraanvolgende, zijn
aan WIETSE GROENHOUT, zonder beroep,
wonende te Groningen, gegeven AL DE RECHTEN
bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens
de bepaling van art. 478 van het Burgerlijk Wetboek.
Geschiedende hiervan openbare aankondiging, ter voldoening
aan art. 486 van dit Wetboek.
's GRAVENHAGE, 23 Januarij 1857.
G. VAN DER JAGT, W. R.,
Procureur bij den Hoogen Raad.

Een ieder, welke iets te VORDEREN
heeft van — of VERSCHULDIGD is aan
JAKOB HEERDT en Vrouw,
Logementhouders te Leek, wordt verzocht
daarvan, binnen 14 dagen na heden, opgave of beta-
ling te doen ten Kantore van den ondergeteekende, Ad-
vokaat en Notaris te Leek.
LEEK, 26 Januarij 1857.
Mr. H. P. WICHERS.

ONDERLINGE
Brandwaarborg-Maatschappij

alleen voor de Provincie Groningen.
De ondergeteekenden, DIRECTEUREN der genoemde MAAT-
SCHAPPIJ, brengen bij deze ter kennis van DEELHEB-
BERS, dat de REKENING en VERANTWOOR-
DING, ten gevolge Art. 23, aan de onderstaande Deel-
hebbers, daartoe verzocht zijnde, is geschied.
En zal deszelve gedurende de eerstkomende zes weken,
DAGELIJKS, des voormiddags van 10 tot 12 uur, voor de
LEDEN ter inzage liggen ten KANTORE der DIRECTIE,
aan de Vischmarkt.
Behelve bij de DIRECTIE, kan ook deelgenomen worden
bij de Heeren CORRESPONDENTEN, in den Regerings-
Almanak vermeld, zoowel op Meerende als Onre-
rende Geederen.
GRONINGEN, 15 Januarij 1857.
J. CARDINAAL, J. VAN CLEEFF.
H. NIENHUIS, J. POSTER.
Overeenkomstig de bepaling van Art. 23 van het Reglement
der Onderlingse Brandwaarborg-Maatschappij alleen voor de
Provincie Groningen, hebben de ondergeteekenden, daartoe
door de DIRECTIE uitgenoodigd, de REKENING en
VERANTWOORDING, alsmede de daartoe strek-
kende BESCHIEDEN over 1856, INGENOMEN, NAGE-
ZIEN en ONDERZOECHT; hebbende zij uit dit een en ander
met genoegen ontwaard, dat de Maatschappij in ingeschre-
ven KAPITAAL weder aanzienlijk is toegenomen, en
daardoor het RESERVE-FONDS aanmerkelijk is VER-
MEERDERD.
Overtuigd van de goede Administratie en van de doelmatig
genomen maatregelen, hebben wij niet gesaarzeld de DI-
RECTIE daarentrent onze tevredenheid te betuigen, en te-
vens, door deze onze Provinciale Inrigting aan
onze Stad- en Gewestgenooten aan te bevelen.
GRONINGEN, 15 Januarij 1857.
E. VAN EERDE, L. T. JORISSEN.
C. H. VAN ANKUM, A. VAN CALCAR.
A. R. SORMANI, JACOB DIJK.

Kennisgeving.

Het BESTUUR der MAATSCHAPPIJ tot verwaar-
borging van Zeeschepen te Groningen brengt
hiermede ter kennis van belanghebbenden, dat
in de VERGADERING van DEELHEBBERS dezer
Maatschappij, alhier gehouden den 21sten Januarij 1.1., be-
sloten is:
om voortaan, even als vroeger, bij deze Maatschappij
de ONGELUKKEN zonder korting van Pre-
mie of Napremie voor het loopende jaar
uit te betalen.
Namens het Bestuur der Maatschappij:
J. H. WIJNDE.

DILIGENCE
DE VRIENDSCHAP.

Van af heden zal de afrit te
GRONINGEN op gewonen tijd
plaats hebben bij den Logementhou-
der J. G. WOLDRING, Nieuwe Doe-
len, in de Poelstraat.
Ondernemers:
Wedw. KOOPS & MULDER.

OP HEDEN AVOND,

te 7 uur, ten Huize van den Loge-
menthouder H. P. PLAAT, aan het
Nieuwe Kerkhof te Groningen,
VEILING DER BEHUIZING,
PAKHUIZEN, ENZ., van de
Erven wijlen den Heer F. E. NIEWOL, omschreven in
de Gron. Cour. van den 25sten dezer.
Mr. C. DE RANITZ, Notaris.

Ten overstaan van Mr. C. DE RANITZ,
Notaris te Groningen, zal, op MAANDAG den 9den Fe-
bruarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den
Kastelein J. H. EEKHOF, aan de Groote Markt te Gro-
ningen, met meerdere GOEDEREN publiek ter verkoop
worden aangeboden:

Eene ruime, weldoortimmerde KOOP-
MANS BEHUIZING, get. E 112,
staande op een eigen grond te Gro-
ningen, in de Gelkingestraat, Oost-
zijde, door A. A. VAN DAM en
Meijufvrouw in eigendom bewoond.
Om te aanvaarden den 1sten Mei 1857.
Mr. C. DE RANITZ, Notaris.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, No-
taris te Groningen, zal, op DONDERDAG den 29sten Januarij
1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhou-
der G. H. UTHOF, aan de Groote Markt aldaar, publiek
worden verkocht:

I. Eene aanzienlijke, zeer net door-
timmerde MEEREN BEHUI-
ZING, get. K 105, met grooten,
fraaijen TUIN en WASCH-
HUIS er achter, staande en gelegen
op EIGEN GROND, Westzijde in de Oude Boteringstraat te
Groningen, hebbende achter Uitgang door den Guichartgang
naar de Kijk-in-'t-Jatstraat, wordende door den Hoogheer
J. J. P. VALETON en Mevrouw in eigendom bewoond.

II. Een groot WAGENHUIS en STAL, staande op eigen
grond, Oostzijde in de Pelsterstraat te Groningen, achter
de Behuizing en Tuin door den Heer VAN HAMEL be-
woond.

III. Een ruim WAGENHUIS of PAKHUIS met STAL-
LING en OPEN GROND er achter, staande en gelegen in
den Achter-den-Muur tusschen de Zwanestraat en Stoeldraai-
jerstraat te Groningen, achter de Behuizing van den Heer
P. F. MULDER.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1857.
Te bezien Perceel I daags vóór en op den Verkoopdag van
10-11 uur, op BEWIJZEN van TOEGANG, ten Kantore
van den Notaris te bekomen, tegen betaling van 10 Cent,
ten voordeele van de Algemeene Armen der Gemeente
Groningen; Perceelen 2 en 3 daags vóór en op den Ver-
koopdag des namiddags van 2-4 uur.

Ten overstaan van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 5den Februarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Koffijhuishouder J. E. TIDDENS, in het Huis DE BEURS, te Groningen, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime HEEREN BEHUIZING, met WOONKELDER, onder en OPEN PLAATS, met Tuintje er achter, staande en gelegen op eigen grond, Noordside in de Brugstraat te Groningen, hebbende achter uitgang naar Der-Aa, wondende door den Heer Mr. H. PICCARDT in huur bewoond.

II. Een zeer groot, hecht sterk PAKHUIS, met 2 groote KORENZOLDERS er boven, staande onmiddellijk achter perceel I, op eene mandeelige open Plaats, uitkomende aan Der-Aa.

III. Een PAKHUIS, waaronder een groote KELDER, en STALLING, staande aan de Noordside van de even-gemelde open Plaats.

IV. Een WAGENHUIS en eene KAMER, vroeger ge-dienst hebbende als Kantoor, staande aan de Oostside van perceel III.

Alles om te aanvaarden den 1sten Mei 1857. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 10—1 uur, op BEWIJZEN VAN TOEGANG, ten Kantore van den Notaris te bekomen, tegen betaling van 10 Cent, ten voordeele van de Algemeene Armen der Gemeente Groningen.

Ten overstaan van Mr. W. LANANTRIP, Notaris te Groningen, zullen, op DONDERDAG den 29sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein ECKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek te koop worden aangeboden:

I. De EIGENDOM van 49 B., 75 R., 56 E. BEHUIST LAND, gelegen onder de Gemeente 't Zand, nabij het Zandster Voorwerk, bij MENNO GEERTS BOS onder bekl. in ge-bruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van f 427.—25.

II. ADIDEM van ruim 12 Bunders LAND, gelegen te Uithuizermeeden, bij ALJE MARTENS SUTSEMA onder bekl. in gebruik, voor eene jaarl., op Midw. versch., huur van f 115.—00.

III. Eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk te Groningen, get. no. 585, nabij den Predikstoel.

IV. Vijf WOONKAMERS, met OPEN GROND er achter, get. L 247—251, staande en gelegen in den Kruis-straten Dwinger te Groningen, doende te samen 's jaars tot grondpacht f 1—00; wondende door de Wedw. HOFF-MAN en anderen in huur bewoond en gebruikt.

Om te aanvaarden: Perc. I en II dadelijk en III en IV op den 1sten Mei a.s. Te bezien: perceel III op den dag van Verkoop en IV mede op dien dag en des daags bevorens, beide des namiddags van 2—4 uur.

NE. Over Perc. IV kan de helft van den Koopschat, naar 44 pCt. Interest, onder 1ste Hypotheek blijven uitstaan.

Ten overstaan van Mr. J. M. GEERTSEMA, Notaris te Groningen, zullen, op ZATURDAG den 31sten Januarij 1857, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein ECKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene zeer nette, nieuwsdoor-timmerde WINKELBEHUI-ZING, met afzonderlijk verhuurd wordende BOVENWONING, get. H 112, staande in de Brugstraat te Groningen, door den Koopman H. RELLINGH en Meijfvrouw in eigendom bewoond.

II. Eene nette KOOPMANS BEHUIZING, met BOVEN-WONING met VRIJEN OPANG, OPEN PLAATS, Tuintje en groot BLEEKVELD daarachter, staande Oost-side in de Folkingerstraat te Groningen, get. F 245, door J. VAN DER HEIDE in huur bewoond.

III. Eene BEHUIZING met BLEEKVELD daarachter, staande Zuidside in de Wipstraat te Groningen, get. O 79, door SCHIENEMAN in huur bewoond.

IV. Eene nette BEHUIZING, met OPEN PLAATS en BLEEKVELD er achter, staande ten Zuiden in de Lelie-straat te Groningen, get. L 94, door VAN LEEUWEN en WIEGERMAN in huur bewoond.

V. Eene nette BEHUIZING, met OPEN PLAATSJE en BLEEKVELD er achter, staande Zuidside in de Turf-straat, op den hoek van den Achter-den-Muur, te Gronin-gen, get. C no. 155, door J. J. EGGENS in eigendom be-woond, doende jaarlijks tot grondpacht f 7—00.

VI. Eene WOONKAMER, staande naast het voorgaande perceel, get. C 154, door de Wedw. WOLTHUIS in huur bewoond.

VII. Eene WOONKAMER, staande in den Achter-den-Muur bij de Turfstraat te Groningen, get. C 156, door den Kleermaker MILJOEN in huur bewoond.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1857. Te bezien perceel I daags vóór den Verkoopdag, van 11—3, en de overige percelen daags vóór en op den Verkoopdag, van 10—12 en 2—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

De vroeger in deze Courant gean-goncederde Verkoopingen van VASTE GOEDEREN van de Erven L. BAVINGH, te Zuidvalde, voor zoo verre die Verkoopingen nog geen plaats hebben gehad en vóór den 28sten dezer maand geen plaats zullen hebben, zullen worden gehouden:

Te Eelde, ten Huize van den Kastelein HILBRANTS, op den 28sten Januarij e.k., des namiddags te 4 uur.

Te Roden, ten Huize van den Kastelein H. SCHURING, op den 31sten Januarij daaraanvolgende, des voormiddags te 10 uur.

Te Zuidvelde, ten Huize van den Medeverkooper W. S. BAVINGH, op den 4den Februarij aanstaande, des voormiddags te 10 uur. — Gedragende men zich overi-gens aan de vroegere Bekendmaking, met betrekking tot hetgeen op ieder der voormelde dagen ter Verkoop zal worden aangeboden.

VRIES, 24 Januarij 1857.

A. HOMAN, Notaris.

Ten overstaan van Mr. J. D. TRESLING, Notaris te Scharmer, gedenkt, op VRIJDAG den 30sten Januarij 1857, des namid-dags te 2 uur, ten Huize van D. T. KUIPER, ten verzoeken van KLAAS A. BOUWMAN en Vrouw, publiek te veilen en te verkopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend letter A, no. 331, met de VASTE en AL-TIJDURENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 12 B., 29 R., 60 Ellen BOUW- en GROENLAND, staande en gelegen te Sid-deburen, doende jaarlijks tot vaste huur op den 2den Febru-arij de som van f 6—00.

II. De VASTE en IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 B., 20 R., 87 E. LAND, mede aldaar, in het Gaarland gelegen, doende jaarlijks op Midwin-ter tot vaste huur f 10—00.

III. De geregte HALFSCHIED van 79 Roeden, 50 Ellen EIGEN LAND, mede aldaar gelegen.

Mr. J. D. TRESLING.

Ten overstaan van Mr. A. J. VAN ROIJEN, Notaris te On-derdendam, zal, op MAANDAG den 2den Februarij 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Kastelein PIETER F. FEDDEMA, in de Molenrij te Kloosterburen, publiek, bij Strijkgeld, ten verzoeken van de Erfgenamen van wijlen JAN L. SIERSEMA, presenteren te verkopen:

Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE, ALTIJDURENDE, IN ALLE LI-NIËN VERERVENDE BEKLEM-MING van 27 B., 67 R., 90 E. uitmuntende, zoo GROEN-als BOUWLANDEN, doende 's jaars op Midw. tot vaste huur f 160—00, staande en gelegen in de de Molenrij te Kloosterburen. Informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

BOELDAG VAN BOOMEN.

Op DONDERDAG den 29sten Ja-nuarij 1857, te een uur, gedenken de Landbouwers J. L. GROENE-VELD en W. J. HOFMAN, bij huane Boerenplaatsen op Merum, onder Lop-persum, Boeldag te houden van:

Ongeveer 150 EESCHEN, WITBLADTEN, HA-GEBOORN, WILGEN en andere BOOMEN, tot velerhande gebruik geschikt.

J. H. GLAS.

Mr. M. VEENHOVEN, Griffier te Hoogezand, zal, ten verzoeken van den Heer W. H. WILDERVANCK, Eigenaar te Sappemeer, op WOENSDAG den 4den Fe-bruarij 1857, des avonds te vijf uur, ten Huize van Mej. de Wedw. MEURS, te Martenshoek, publiek verkopen:

I. Het ROESCHPELDE, JONGE KLAAS, groot 77 Tonnen, in 1840 nieuw uitgehaald, met OPGOE-DEREN en TOEBEHOREN, liggende te Amsterdam, aan de Werf KONING WILLIAM, Scheepsbouwmeester van DER HOOG, gevoerd geweest door Kapt. F. R. FEIJES.

De INVENTARIS zal op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

II. Het OVERDEKTJALKSCHUITJE DE VROUW JEZELINA, groot 45 Tonnen, bevaren door JAN ROELFS BAAS, liggende te Wildervank.

Informatiën bij den Heer Verkooper en bij opgenomden Griffier.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris te Sappemeer, zal, op WOENSDAG den 4den Februarij 1857, des avonds te 5 uur, ten Huize van W. R. TE VELDE, Kastelein te Kist-Windweer, publiek te koop presenteren:

Eene ruime BEHUIZING, bevattende 2 WONINGEN, met ERF, groot 11 R., 50 E., staande en gelegen te Kist-Windweer Westkant, Gemeente Hoogezand, laatst in eigendom bewoond ge-weest door ANNA BERENDS HOLMAN, Weduwe KLAAS J. JONKER. Te aanvaarden den 1sten Mei 1857.

Mr. C. HARTMAN BUSMANN, Notaris te Sappemeer, zal, op ZATURDAG den 7den Februarij 1857, des avonds te 6 uur, ten Huize van J. M. KAMP-HUIS, Logementhouder te Sappemeer, publiek te koop presenteren:

Eene DUBBELE BE-HUIZING, zijnde thans eene beklante GROFMEDE-RIJ, doch tot velerhande Affai-res geschikt, met ERF en TUIN, groot 7 Roeden, staande en gelegen te Sappemeer, aan den publieken Rijweg, Pastorijgrond, in eigendom bezeten bij de Weduwe en Kinderen van wijlen JAN HARMS KLEINE, in leven Grofsmid te Sappemeer. Te aanvaarden den 1sten Mei 1857.

Woensdag den 11den Februarij

1857, 's morgens te 10 uur, te Eelderwolde, Gemeente Eelde,

PUBLIEKE VERKOOP

van pl. m. 200 stuks extra zware EK-KENBOOMEN, in de nabijheid van het Vaarwater staande; allergegeschikt tot Scheep-s-bouw en alle ander Timmerwerk; toebehoorende aan de Heeren H. SOBRING en J. HOMAN, te Eest.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Na bekomen regterlijke autorisatie, op nader te bepalen tijd en plaats,

PUBLIEKE VERKOOP VAN

I. Een BOERENPLAATS-JE, bestaande in BEHUIZING en daarbij gelegen LAND, te Zuid-laarderveen, aan de Oostermoersche Vaart, ter grootte van pl. m. 5 Bunders.

II. Eene BEHUIZING en grooten TUIN, staande en gele-gen aan den Hoofdweg te Zuidlaarderveen, tot alle neringen zeer geschikt; — alles toebehoorende aan de Erven J. K. BERGSMAN, te Zuidlaarderveen.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

UIT DE HAND TE KOOP,

door verandering van Woonplaats:

het zeer neringrijk LO-CEMENT, HERBERG en STALLINGEN, gelegen mid-den in het Dorp Veemvouden, aan den Grindweg tusschen Leeuwar-den en Dockum, voorzien van on-derscheidene BENEDEN- en BOVENVERTREKKEN, KEU-KEN, BAKKERIJ en buitengewoon groote DOORRID, 2 POMPEN, 2 REGENWATERSBAKKEN, STALLING voor 25 PAARDEN en 9 KOEIJEN.

Dit Pand, zoo goed als nieuw, is nog bevoorrecht met vaste voordeelen.

Sedert ruim 20 jaren is in dit Logement met goed succes eene BROOD- EN KLEINBAKKERIJ uitgeoefend. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner S. W. DE VRIES, te Veemvouden.

LEEST HIER!

Eenige duizend HAGEBEUKEN FOOT-LINGS, geschikt tot aanleg van Hegen, plus m. 2 à 3 Voet groot, alsmede eenige duizend EIKEN FOOTLINGS, 2 à 3 Voet groot, te koop tegen billijken prijs, bij den Eigenaar

W. SCHUILING, te Zuidlaren.

Brieven franko.

G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, geeft uit:

EENE ZEER GOEDKOOPE

BIBLIOTHEEK VOOR HET HUISGEZIN.

Tijdschrift voor het algemeen, bevattende Lectuur aan den Huiselijken haard, zoo-wel als een goed woord op zijn tijd aan jong en oud voor hoofd en hart.

Onder Redactie van den Uitgever en onder medewerking van verschillende Vaderlandsche Schrijvers en Schrijfsters. Maandelijks eene Aflevering van 2 vellen druks, te samen inhoudende 32 bladz. of 64 kolommen imperial 8vo form.

Prijs per Jaargang f 2,50, franko per post f 2,00.

De eerste Aflevering, die alom ter inzage voorhanden is, mag worden opgesonden. De tweede Aflevering is ter pers, om den 1sten Februarij te verschijnen.

DE ZEGEN DES OUDERDOMS.

STILLE UREN AAN DEN AVOND DES LEVENS.

Onder Redactie van den Weleerw. Zeer Gel. Heer G. P. KITS VAN HEIJNINGEN.

Twaalf maandelijksche Afleveringen. Prijs f 2,25.

De eerste Aflevering alom verkrijgbaar. De tweede verschijnt den 1sten Februarij aanstaande.

BLIKKEN IN HET LEVEN DER NATUUR.

POPULAIR TIJDSCHRIFT,

onder medewerking van vele Vaderlandsche Geleerden.

Zes Afleveringen, elk van 48 Bladzijden, vormen een Jaargang, die wordt afgeleverd tegen den geringen prijs van

NEGENTIG CENTS.

De eerste Aflev., inhoudende Dr. J. BOSSCHA, Jr., DE MAGT DER WARMTE, is alom vo orhanden.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

TE HUUR:

eene neringdoende BAKKERIJ, staande in de Visscherstraat; te aanvaarden den 1sten Mei. Te bevragen bij L. BEKENKAMP, aan het Zuiderdiep.

TE HUUR, tegen den 1sten Mei:

Eene nette BEHUIZING, Zuidside aan het Damsterdiep. Te bevragen bij J. S. HAVINGA OORTWIJN.

Te Huur gevraagd:

Eene ruime en goed verlichte ONGEMEENE-LEERDE KAMER. Adres onder letter J K, aan het BUREAU dezer COURANT.

Tegen Mei aanstaande

wordt TE HUUR gevraagd, voor slechts twee Personen: Eene BOVENWONING met of sonder VRIJEN OPANG, op een' goeden Stand. Aanbiedingen, onder opgave van Stand en Huur-prijs, in te zenden aan het BUREAU dezer COURANT, onder letter B.

TE HUUR:

Eene nette BOVENWONING. Te bevragen bij J. M. DE HOSSON, Vischmarkt, bij het Koudegat.

UIT DE HAND TE KOOP:

Ruim elf Bunders EIGEN LAND, gelegen bij het Schildmaar, onder Schildwolde, waaruit KLEI kan wor-den gegraven. Te bevragen ten Kantore van Mr. J. D. TRESLING.

UIT DE HAND TE KOOP:

Twee in aanbouw zittende SCHOONER-SCHIEPEN, bij JAN ADDES BIEZE, J.z., te Veendam. Te bevragen bij JAN WILKENS, K.z., aldaar, en J. D. HOEN, te Hooge-zand.

UIT DE HAND

bij kontant Geld te Koop:

Het in 1853 nieuw uitgehaalde SCHOONER-GALJOOTSCHIP CORNELIA ALIDA, met KOMPLETEN IN-VENTARIS, groot volgens Meetbrief 110 Zeetonnen, geklassificeerd in het Bureau Veritas 3 T.—1.1—G, thans liggende te Delft-haven. Te bevragen bij den Heer F. VAN CALCAR, te Hoogezand, en P. E. VOREN-KAMP, te Sappemeer.

W. E. J. TJEENK WILLEK, te Zwolle, zoekt,

als MEESTERKNECHT,

tegen den 1sten Mei e.k.: een LETTERZETTER, die allezins bekwaam is in zijn Vak, de NEDERDUIT-SCHE TAAL grondig verstaat en niet onervaren is in het FRANSCH. Brieven franco.

Wordt gevraagd tegen Mei:

Eene volslagen DIENSTMEID, Prot. Gods-dienst, goed kunnende KOKEN, STRIKEN en het verdere HUISWERK verrigten. Te bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

Wichtige Anzeige für Taube und Hārthörige.

Ich habe ein OEL, Gehör-öel genannt, wodurch Hunderte von Genesungen herbei-geführt worden. Dasselbe ist von mehreren Medicinalbehörden geprüft, und erlangte selbst ältere Leute das feinste Gehör wieder, falls keine Unmöglichkeit obwalten. Das original Flacon mit Gebrauchs-zettel kostet 10 Gul-den, und wird jeder Auftrag sofort prompt ausgeführt. SOEST, in Preussen, 1856.

Kaufmann H. BRAKELMANN.

Er zijn waarheden die, onbekend blijven-de, als een groot verlies voor de menscheit te beschouwen zijn; het is dus de pligt van ieder regtschapen mensch die waarheden aan het licht te brengen. — De afgunst had bij mij DU BARRY'S REVALENTA in minachting gebragt en toch is het dit wonderbaar werkende natuurgeschenk dat het leven van mijn Kind redden, toen ik in ver-twijfeling en ten einde raad dit middel beproefde. — Dit Kind sukkelde jammerlijk aan diarrhae en braken, en moest ieder oogenblik verschoond worden, daar na het gebruik van medicijnen, melk of eenig ander voedsel oogenblikkelijk doorloop volgde; de werking van de slijmklieren der ingewan-den scheen geheel verstoord. Daarbij had het geweldige uitslag op het hoofd en teerde dagelijks weg. Het was onder de behandeling van een der beroemdste Artsen, doch geene beterschap was te bespeuren en alle hoop op herstel verloren. In dezen toestand wilde ik geen middel onbeproofd laten; ik nam dus de toevlugt tot DU BARRY'S REVA-LENTA. Van het oogenblik af dat mijn Kind dit heer-lijk voedsel gebruikte, hield braken en diarrhae op, weldra verdoofde ook de uitslag en thans is het na een gebruik van drie weken volkomen gezond, krachtig, tevreden en vrolijk. Wij danken God en DU BARRY voor deze onverwachte uit-komst, en wenschen dat alle Ouders in dergelijke droevige gevallen eene even gelukkige uitredding mogen vinden. BERLIN, 8 Januarij 1857.

W. LIETZMAN, Lederwerk-Fabrikant.